

Streszczenie pracy doktorskiej lek. Anny Żabówki

Promotor: dr hab. Mateusz Holda

**Temat pracy doktorskiej: „*Clinical anatomy of human heart venous system*” – cykl publikacji
(„*Kliniczna anatomia układu żylnego serca człowieka*”)**

Wraz z szybkim rozwojem interwencyjnych procedur leczenia zaburzeń rytmu oraz niewydolności serca zwiększyło się zapotrzebowanie na dokładną znajomość morfologii układu żylnego serca człowieka. Znajomość ta jest szczególnie istotna dla operatorów wykonujących zabiegi elektrofizjologiczne lub implantacje układów do terapii resynchronizacyjnej serca. Celem niniejszej pracy doktorskiej było: 1) dostarczenie morfometrycznej charakterystyki dopływów zatoki wieńcowej, ze szczególnym uwzględnieniem kątów dopływów żył serca; 2) topograficzny opis żyły skośnej lewego przedsionka (żyły Marshalla), wraz z uwzględnieniem stosunków panujących między żyłą Marshalla, a lewostronnymi żyłami płucnymi i uszkiem lewego przedsionka; 3) anatomiczna charakterystyka budowy i położenia zastawki Vieussensa; oraz 4) ocenę przydatności użycia tomografii komputerowej serca wzmocnionej kontrastem do przyżyciowej diagnostyki obecności zastawki Vieussensa. Dla realizacji postawionych celów zanalizowano 200 preparatów serc autopsyjnych oraz 114 badań tomografii komputerowej serca wzmocnionej kontrastem. W opracowaniu zaprezentowano kompleksową analizę morfometryczną dopływów zatoki wieńcowej serca, systematyzując jednocześnie nomenklaturę anatomiczną przynależną układowi żylnemu serca oraz dostarczając klinicznych wskazówek dla zabiegów elektrokardiologicznych. Dużą uwagę poświęcono topografii żyły skośnej lewego przedsionka wyróżniając cztery typy jej przebiegu. Dowiedziono także przydatności tomografii komputerowej serca wzmocnionej kontrastem wykonywanej wg. standardowego protokołu, za pomocą której można przyżyciowo obrazować duże zastawki Vieussensa, które mogą stanowić znaczącą przeszkodę w procedurach cewnikowania układu żylnego serca.

Summary

Following rapid development of intervention procedures for treatment of arrhythmias and heart failure, the demand for accurate knowledge of human venous morphology has increased. This knowledge is particularly important for operators performing electrophysiological procedures or implantation of cardiac resynchronization therapy systems. The purpose of this doctoral dissertation was to provide: 1) morphometric characteristics of coronary sinus tributaries, with particular emphasis on angular vein inflow; 2) topographic description of the oblique vein of the left atrium (Marshall vein), including the relationship between the Marshall vein and the left-sided pulmonary veins and left atrial appendage; 3) anatomical characteristics of the structure and location of the Vieussens valve; and 4) contrast enhanced computed tomography assessment for in vivo diagnosis of Vieussens valve presence. To achieve these goals, 200 autopsy heart specimens and 114 contrast enhanced tomography examinations were analyzed. The study presents a comprehensive morphometric analysis of coronary sinus tributaries, including anatomical nomenclature systematization and providing clinical guidance for electrocardiological procedures. Due diligence has been given to the topography of the Marshall vein, distinguishing four types of its course. The contrast enhanced computed tomography performed according to the standard protocol has proved to be useful tool in imaging large Vieussens valves, that can be significant obstacle to cardiac venous catheterization procedures.